

การออกแบบสัญลักษณ์นำโชค (Mascot) สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Mascot Design for Phuket Rajabhat University

ภาณุวัฒน์ เสงี่ยม^{1*}

Panuwat Sangiam^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตโดยใช้แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 23 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ผู้สอนด้านการออกแบบที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 13 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังจากที่ได้แนวทางการออกแบบในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 10 แบบ โดยสร้างเป็นแบบประเมินความเห็นเกี่ยวกับการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า ด้านธรรมชาติและการท่องเที่ยว องค์กรประกอบจากท้องทะเลมากที่สุดจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมา คือ ด้านพืชพันธุ์ ดอกแควตสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และพบน้อยที่สุด คือ ด้านความเชื่อ สถาปัตยกรรมศาสตร์ของเกาะภูเก็ต ตัวแทนของมังกร "ฮ่ายหลง" จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

คำสำคัญ : การออกแบบสัญลักษณ์นำโชค มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Abstract

This research aimed to study the identity and image of Phuket Rajabhat University in order to use the findings as guideline of mascot design for Phuket Rajabhat University. Questionnaires were used with totally 23 key informants: 10 informants consisted of design specialists and design instructors with more than 10 years of experience including 13 personnels of Phuket Rajabhat University. The results of the study revealed that 10 mascots were designed according to the findings and the opinion poll was used in mascot design for Phuket Rajabhat University. The results showed that the opinion about nature, tourism and element from the sea was the highest (6 persons, 66.66%), the opinion about plant; an African tulip, the symbol of Phuket Rajabhat University (3 persons, 33.33%) and the opinion about belief; landscape of Phuket island which believed that it is Hai Leng Ong (1 person, 11.1%), respectively.

Keywords Mascot Design, Phuket Rajabhat University

¹ ผศ. ดร., สาขาวิชาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 83000

¹ Asst. Prof. Dr., Bachelor of Arts in Fine and Applied arts Faculty of Humanities & Social Sciences, Phuket Rajabhat University, 83000

* Corresponding author: Tel.: 089-4192270. E-mail address: panuwat@pkru.ac.th

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เริ่มต้นจากการที่กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ริเริ่มผลักดันให้สถาปนาขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในสถาบันการศึกษาขั้นสูง (Higher Education Institution) ในส่วนภูมิภาคเมื่อปี พ.ศ. 2515 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จึงได้เริ่มต้นจากการเป็นวิทยาลัยครูภูเก็ต โดยเปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษากับประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง และจัดการอบรมเพื่อส่งเสริมวิทยฐานะครูประจำการ ตามหลักสูตรครุมัธยม (พ.ม.) มีพื้นที่รับผิดชอบในการผลิตครู และส่งเสริมวิทยฐานะครูในเขตภาคใต้ 5 จังหวัดชายฝั่ง ตะวันตก (ฝั่งอันดามัน) ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง เมื่อได้มีประกาศใช้ พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 วิทยาลัยครูภูเก็ต จึงได้เปิดสอนระดับปริญญาในสาขาวิชาการศึกษา ใช้ชื่อปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ในแขนงวิชาเอกต่าง ๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เพื่อตอบสนองความต้องการโอกาสทางการศึกษาอุดมศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นให้กว้างขึ้น

ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนสถานภาพจากวิทยาลัยครูภูเก็ต เป็นสถาบันราชภัฏภูเก็ต ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 และนับแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีผลให้โดยให้สถาบันราชภัฏภูเก็ตได้ปรับฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” โดยได้ปรับเปลี่ยนให้มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีภารกิจตาม มาตรา 7 ซึ่งระบุไว้ว่า “ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการสังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู”

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ถึงปัจจุบัน หากเอ่ยถึงเอกลักษณ์ และสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตนั้น จากการศึกษาในเบื้องต้นมีปรากฏเพียงตราสัญลักษณ์ประจำของมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวเท่านั้นซึ่งรูปแบบตราสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีที่มาจากดวงตราพระราชลัญจกรประจำพระองค์รัชกาลที่ 9 ที่ได้รับพระราชทานมา และเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ [1] ด้วยรูปแบบเช่นนี้ การนำไปใช้ค่อนข้างมีข้อจำกัดในเรื่องของความเหมาะสมเป็นอย่างมาก หากจะมองในเรื่องของการออกแบบสัญลักษณ์อย่างอื่นที่นอกเหนือไปจากตราสัญลักษณ์นั้น ปัจจุบันหลายหน่วยงานนิยมสร้างภาพสัญลักษณ์นำโชค หรือมาสคอตขึ้นเพื่อเป็นส่วนเสริมภาพลักษณ์แบบไม่เป็นทางการของหน่วยงาน ซึ่งวิธีการดังกล่าวค่อนข้างได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมถึงภาคเอกชน สัญลักษณ์นำโชคนั้นมีศักยภาพเชิงธุรกิจสูง สามารถใช้เป็นปัจจัยในการสนับสนุน และขยายโอกาสทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี [2] อีกทั้งยังใช้แสดงเป็นตัวแทนของการประชาสัมพันธ์องค์กร หรือหน่วยงานได้อย่างมีสีสัน ส่วนใหญ่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาพสัตว์ การ์ตูนที่ให้อารมณ์สนุกสนาน น่ารัก [3] และมีความทันสมัย

ประเทศญี่ปุ่นเป็นอีกหนึ่งประเทศที่นิยมใช้สัญลักษณ์นำโชค หรือมาสคอตในการโฆษณาสินค้าอย่างแพร่หลายมาสคอตบางตัวไม่เพียงแต่ได้รับความนิยมเฉพาะประชาชนในประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงต่างประเทศจนนำไปสู่การส่งออกสินค้าอีกด้วย [4] ในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคนั้นจะต้องสื่อสารถึงลักษณะเฉพาะตัวขององค์กรซึ่งสามารถสร้างขึ้นมาโดยการคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าผู้พบเห็นจะเกิดความประทับใจเช่นไร หรืออีกนัยหนึ่งก็คือบางส่วนของภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์นั่นเอง ซึ่งเป็นส่วนของภาพลักษณ์ที่ใช้การออกแบบควบคุมได้ ซึ่งภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ขององค์กรสามารถสรุปได้ 3 ประการ คือ ก่อให้เกิดอารมณ์ตอบสนอง แสดงออกถึงพลังขององค์กร และแสดงออกถึงปรัชญา ประสพการณ์และประเพณีซึ่งมีพื้นฐานมาจากความสำเร็จในอดีตซึ่งสั่งสมมาเป็นผลงานขององค์กร จนเกิดความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจจากสังคม หรือที่เรียกว่า “ความภักดีต่อองค์กร (Loyalty)” [5]

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรด้านการสอนสาขาวิชาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้เล็งเห็นความสำคัญด้านการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาขึ้นมาใหม่ จากสภาพปัจจุบันและปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าสมควรที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การออกแบบสัญลักษณ์นำโชค (Mascot) สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประเด็น คือ

1. เพื่อเอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชค (Mascot) สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ส่งผลให้มหาวิทยาลัยได้เอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้ผลงานออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตโดยออกแบบเป็นภาพกราฟิกแบบเวกเตอร์ แสดงการนำไปใช้ประโยชน์ จำนวน 1 ชุด เพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน และสร้างความทันสมัยแก่องค์กร อันจะเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและความมั่นคงของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ต่อไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยคาดว่าผลงานวิจัยฉบับนี้จะใช้เป็นแนวทางที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ 2 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านวิชาการบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชาการเขียนภาพประกอบ รหัส 6383110 ซึ่งจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2/2558 ด้านที่ 2 ด้านเศรษฐกิจเชิงพาณิชย์สามารถนำผลจากการวิจัยนี้ไปต่อยอด โดยการเพิ่มมูลค่าแก่ภาพสัญลักษณ์นำโชค ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถที่นำสัญลักษณ์นำโชคมาจัดทำเป็นตุ๊กตาของที่ระลึก พวงกุญแจ พิมพ์ลวดลายลงบนเสื้อ พิมพ์ลายบนบรรจุภัณฑ์ ฉลากอาหาร ฉลากน้ำดื่ม ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถนำไปจัดจำหน่ายในร้านค้าของมหาวิทยาลัย หรือจัดจำหน่ายในวาระโอกาสพิเศษของมหาวิทยาลัย เช่น งานครบรอบการก่อตั้งมหาวิทยาลัย หรือ งานซ่อมรับปริญญาของบัณฑิต เพื่อสร้างรายได้แก่องค์กร และมอบเป็นของขวัญแก่บุคคลสำคัญที่มาเยี่ยมชมมหาวิทยาลัย และยังสามารถใช้สัญลักษณ์นำโชคเป็นตัวแทนขององค์กร (Brand Ambassador) เพื่อใช้ผลิตเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ โฆษณา เพื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย ซึ่งหน่วยงานที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยตรง คือ งานประชาสัมพันธ์ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลภาคเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากอดีตจนถึงปัจจุบัน
2. ศึกษาข้อมูลภาคเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสัญลักษณ์นำโชค โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลและสร้างข้อกำหนดการออกแบบ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลภาคเอกสาร โดยวิเคราะห์ด้านโครงสร้าง ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชค

รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบผลงานด้านการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

3. สรุบบัญชีจากการศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วยแบบสอบถาม สำนวจความคิดเห็นเพื่อใช้เก็บข้อมูลการวิจัย และค้นหาแนวทางเลือกสำหรับการออกแบบสัญลักษณ์นำโชค โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่การแจกแจงความถี่ร้อยละ

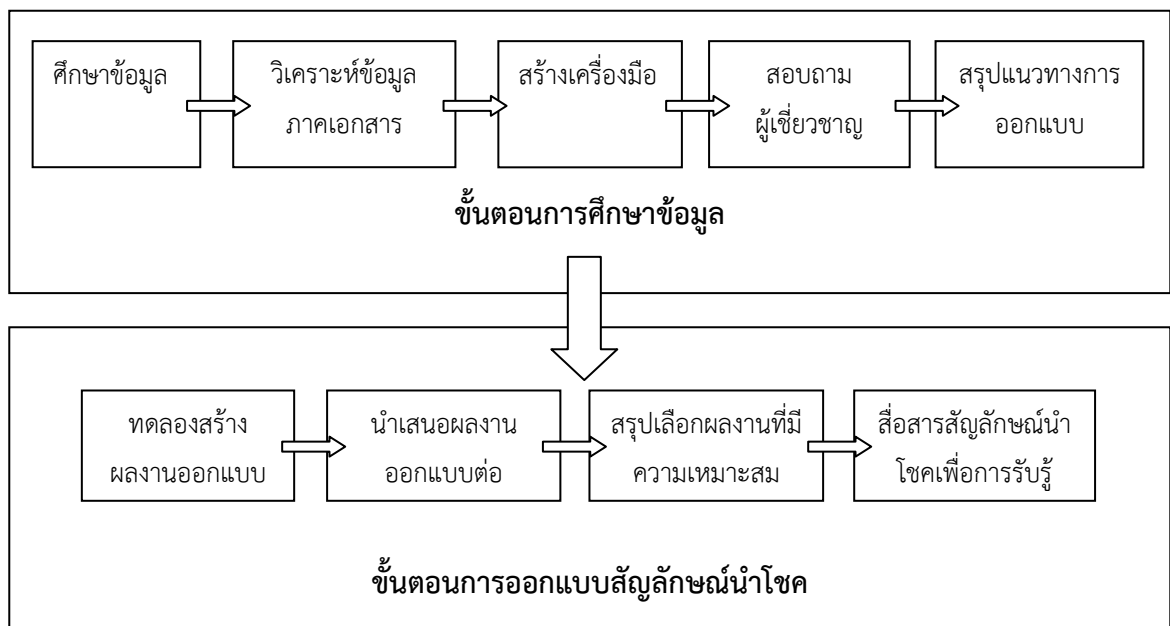
4. นำเครื่องมือปริक्षाผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และตัวแทนกลุ่มคณะกรรมการบริหารองค์กร ที่มีต่อผลงานสัญลักษณ์นำโชค เพื่อใช้เป็นแนวทางสรุปลงานต้นแบบผลงานสัญลักษณ์นำโชค

5. สรุปแนวทางการออกแบบตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์หาแนวคิด จากการค้นพบแนวทางการออกแบบ และคำสำคัญที่สื่อถึงภาพลักษณ์ขององค์กร

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาการออกแบบ ดังนี้

1. การพัฒนาคำสำคัญ ภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นภาพ ทดลองสร้างผลงานออกแบบเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเลือกผลงานที่เหมาะสม
2. นำเสนอผลงานการออกแบบต่อผู้เชี่ยวชาญ
3. สรุป เลือกสัญลักษณ์นำโชคที่เหมาะสม แกะไขผลงานตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
4. สื่อสารสัญลักษณ์นำโชคเพื่อการรับรู้ ผ่านการออกแบบด้านการประชาสัมพันธ์และงานพาณิชย์

ตารางที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ และการวิจัย โดยผู้วิจัย จะเน้นการศึกษาเชิงคุณภาพ และจะใช้ตัวเลขสถิติเพียงคำร้อยละเท่านั้น
3. เขียนรายงานผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และนำเอาผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งแนวทางในการออกแบบเบื้องต้นจะได้มาจากการใช้แบบสอบถาม ถามผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 23 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ กลุ่มนักออกแบบสัญลักษณ์นำโชค นักออกแบบตราสัญลักษณ์ นักออกแบบกราฟิก และอาจารย์ผู้สอนหรือนักวิชาการด้านทัศนศิลป์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 13 คน ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความสำคัญของมาศคอต ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าสำคัญควรมีมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 60.86 รองลงมาคือ เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรมี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 และพบน้อยที่สุดคือ เฉย ๆ มีหรือไม่มีก็ได้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69

ด้านการนำสัญลักษณ์นำโชคมาช่วยประชาสัมพันธ์เสริมสร้างเอกลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นได้ พบว่าเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์ได้มากที่สุด มีความเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบันมากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 56.52 รองลงมาเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์ได้มากพอควร จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13 และพบน้อยที่สุดคือ เป็นการประชาสัมพันธ์ได้ไม่มากจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.34

ด้านความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ที่ควรจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์มาศคอตประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมาสื่อถึงสัตว์ พืช ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ประจำสถาบัน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 และพบน้อยที่สุดคือ สื่อถึงสัตว์ พืช ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดในกลุ่มอันดามัน และสื่อถึงประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบของมาศคอตประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าดูเรียบง่ายไม่เป็นทางการ เป็นสากลมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 รองลงมาคือ มีการลดทอนความสมจริง กึ่งทางการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13 และพบน้อยที่สุดคือ ดูสมจริง เป็นทางการ มีรายละเอียดซับซ้อน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.69

หลังจากที่ได้แนวทางในการออกแบบในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 10 แบบ โดยสร้างเป็นแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า ด้านธรรมชาติและการท่องเที่ยว องค์ประกอบจากท้องทะเลมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมา คือ ด้านพืชพันธุ์ ดอกแคแสดสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และพบน้อยที่สุดคือ ด้านความเชื่อ สภาพภูมิศาสตร์ของเกาะภูเก็ต ว่ากันว่าเกาะแห่งนี้คือตัวแทนของมังกร "ฮ่ายหลง" มังกรผู้เป็นเจ้าของสมุทรแห่งทะเลใต้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

จากการศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำให้ได้แนวทางในการสร้างสรรค์มาศคอตแก่ผู้วิจัยจำนวน 5 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 ด้านความเชื่อ สภาพภูมิศาสตร์ของเกาะภูเก็ต ว่ากันว่าเกาะแห่งนี้คือตัวแทนของมังกร "ฮ่ายหลง" มังกรผู้เป็นเจ้าของสมุทรแห่งทะเลใต้

ประเภทที่ 2 ด้านสายพันธุ์สัตว์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต เต่ามะเฟือง

ประเภทที่ 3 ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การแต่งกายแบบบาบา เพอรานากัน

ประเภทที่ 4 ด้านธรรมชาติและการท่องเที่ยว องค์ประกอบจากท้องทะเล

ประเภทที่ 5 ด้านพืชพันธุ์ ดอกแคแสด สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

โดยคัดเลือกประเภทที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 กลุ่มที่เห็นสอดคล้องกันมากที่สุดคือ ประเภทที่ 4 ด้านธรรมชาติและการท่องเที่ยว องค์ประกอบจากท้องทะเล และรองลงมาคือ ประเภทที่ 5 ด้านพืชพันธุ์ ดอกแคแสด สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มาสร้างสรรค์เป็นสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และได้ออกแบบภาพการสื่อสารสัญลักษณ์นำโชคเพื่อการรับรู้ 1 ชุด

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานสัญลักษณ์นำโชคที่มีที่มาจากด้านธรรมชาติและการทำงานที่เกี่ยว
องค์ประกอบจากท้องทะเล

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานสัญลักษณ์นำโชคที่มีที่มาจากพืชพันธุ์ ดอกแคแสด
สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ภาพที่ 3 ภาพการสื่อสารสัญลักษณ์นำโชคเพื่อการรับรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

การอภิปรายผลและสรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเอาประเด็นจากแบบสอบถามและแบบประเมินความคิดเห็นต่อแนวทางในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 2 กลุ่ม ต่างมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า การออกแบบสัญลักษณ์นำโชคประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต นั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญควรมีการดำเนินการมากที่สุด ซึ่งสามารถที่จะช่วยประชาสัมพันธ์เสริมสร้างเอกลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นได้ รวมทั้งยังมีความเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบันมากที่สุด

ด้านเอกลักษณ์ที่ควรจะนำมาใช้เป็นแนวทางหลักในการสร้างสรรค์สัญลักษณ์นำโชคประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าควรออกแบบสัญลักษณ์นำโชคที่สื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด โดยเฉพาะเอกลักษณ์ด้านธรรมชาติและการท่องเที่ยว องค์ประกอบจากท้องทะเลที่สวยงามของจังหวัดภูเก็ต

ด้านลักษณะรูปแบบของสัญลักษณ์นำโชคประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ควรมีความเรียบง่าย ไม่เป็นทางการ ดูสากล เพื่อให้ทันสมัย จดจำง่าย และสะดวกในการที่จะนำไปต่อยอดสร้างเป็น Brand Character ในสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของที่ระลึก สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโฆษณา รวมไปถึงอีโมจิ หรือสติ๊กเกอร์ไลน์ ขององค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายจากภาครัฐที่ยกระดับจังหวัดภูเก็ต เป็นเมืองอัจฉริยะ หรือ สมาร์ท ซิตี้ (SMART CITY) ในอนาคต

ในส่วนของความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องบางประการของทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ ด้านเอกลักษณ์ที่ควรนำมาใช้เป็นแนวทางหลักในการสร้างสรรค์สัญลักษณ์นำโชคประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบมีความเห็นว่า ควรเป็นเอกลักษณ์ที่สื่อถึงประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตด้วย ส่วนตัวแทนกลุ่มคณะกรรมการบริหารมีความเห็นว่า ควรเป็นเอกลักษณ์ที่สื่อถึงสัตว์ พืช ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดในกลุ่มอันดามัน และในประเด็นด้านลักษณะรูปแบบของสัญลักษณ์ นำโชคประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบมีความเห็นว่า ควรดูสมจริง เป็นทางการ มีรายละเอียดซับซ้อน ส่วนตัวแทนกลุ่มคณะกรรมการบริหารไม่มีความเห็นในประเด็นนี้

ในการวิจัยเรื่องการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตครั้งนี้ เป็นเพียงการเริ่มต้นจุดประกายแนวคิดในการสร้าง CI (Corporate Identity) ซึ่งเป็นสิ่งที่ออกแบบมาเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน หรือองค์กร โดยจะออกมาในลักษณะของแบรนด์และการใช้เครื่องหมายการค้า สีขององค์กร ในการสร้างแบรนด์ให้กับสินค้านั้นจำเป็นต้องใช้อัตลักษณ์ในการสร้าง เพื่อให้สามารถสื่อสารผ่าน 3 ช่องทางคือ ผ่านทางภาพ ทางพฤติกรรม และผ่านการพูด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่ขั้นตอนของการออกแบบเครื่องหมายการค้า เช่น ออกแบบ ตราสัญลักษณ์ สัญลักษณ์นำโชค สติกเกอร์ไลน์ ฯลฯ

ซึ่งจากการวิจัยเรื่องการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาศึกษาค้นคว้าในรูปแบบของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การออกแบบสติ๊กเกอร์ไลน์ สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. การออกแบบกราฟิกบนของที่ระลึกสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
3. การออกแบบสัญลักษณ์นำโชคสำหรับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
4. การออกแบบสติ๊กเกอร์ไลน์ สำหรับคณะมนุษยศาสตร์ ฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

เอกสารอ้างอิง

- [1] ประชิต ทิณบุตร. (2542). การออกแบบกราฟิกเอกลักษณ์มาตรฐาน สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- [2] ไพโรจน์ ชีระประภา. (2546). การออกแบบสัญลักษณ์ตัวแทนประจำจังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ ภาควิชาออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [3] ทองเจือ เขียดทอง. (2542). การออกแบบสัญลักษณ์. กรุงเทพฯ : สิปประภา.
- [4] มธุริน ธรรมทรงชนะ. (2557). การศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการสร้าง Yurukyara กรณีศึกษาคุมะมง และ ฟันซี่. ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [5] อารยะ ศรีกัลยานบุตร. (2541). การออกแบบตราสัญลักษณ์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.